

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

CORNER PRITCHARD & MCGREGOR ST

The Provincial Library City

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

PK V.

Ч. 38.

СУБОТА, 12. МАЯ, 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 12th, 1923.

No. 38.

VOL. V.

ВІДПОВІДЬ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ НА ПОТУ БРИТІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

СОВІТИ ОБСТОЮТЬ ПРАВО ДО 12-МИЛЕВОЇ МОРСЬКОЇ ПОЛОСИ ЗДОВЖ МУРМАНСЬКОГО ПОБЕРЕЖА.

Міжнародне право не обмежує прибережної полоси до трох миль, — каже совітська нота.

МОСКВА, 10. мая. — Заступник народного комісара заграничних справ Максим Лівінов вручив тутешній британській місії відповідь совітського правительства на британську ноту, в якій протестовано проти захоплення Росіянами англійських рибальських суден коло Мурманського побережа.

Совітська нота обороняє право Росії до 12-милевої територіальної полоси здовж Мурманського побережа, де захоплено судна, виказуючи, що міжнародне право не обмежує прибережної полоси до трох миль, як це говориться в британській ноті. Велика Британія, кажуть Росіяне у своїй відповіді, посідає в Цейлоні 9-милеву полосу.

Дальше совітська нота заявляє, що риболовство є одним з найважливіших засобів прожитку, політичним для населення Мурманська. Помимо того совітське правительство є готове підчинитися полюбовному суду.

"ІЗВЕСТІЯ" КАЖУТЬ, ЩО СОВІТСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ УЛЯЖЕ ДОМАГАННЯМ АНГЛІЙ.

МОСКВА, 10. мая. — Хоч британська нота до совітського правительства дотепер не є ще тут опублікована, газета "Известия", орган правительства, в редакційній статті про російсько-британські відносини каже, що акція Британії була давно уявленою та що Британія вважає, що Росія є тепер дуже слаба і тому бажає використати нагоду.

Ніхто, каже газета, не може бути так наївний, щоби подумав, що Велика Британія хоче розпочати сварку "іза троєх полів і кількох суден". "Дійсними предметами спору є нафта, права риболовства і ситуація на Сході", продовжує газета.

"Однак ми думаємо, що її (Британії) розрахунки є писані видами на воді. Навіть тоді, коли совітське правительство було о багато слабше, як є тепер, воно не уягло домаганням своїх ворогів; тим більше воно не зробить цього тепер".

РОСІЯНЕ ЗАХОПИЛИ КОЛО МУРМАНСЬКА ШЕ ОДНО АНГЛІЙСЬКЕ РИБАЦЬКЕ СУДНО.

ГУЛЛІ, Англія, 8. мая. — Доносять, що російське уружене судно захопило коло Мурманського побережа ще одно британське рибальське човно. Захоплення dokonано на тій підставі, що судно ловило рибу на російських водах.

Захоплення британських суден Росіянами було одною з головних причин вислання британським правительством 10-денного ультиматуму до Москви. Велика Британія домагалася винагороди.

(Доказніше про вислання британської ноти до совітського правительства є подано в статті "Заострення відносин між Англією і Р.С.Ф.С.Р.", поміщений в цій числі "У.Р.В." на другій сторони.)

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВИСИЛАЄ НА МУРМАНСЬКІ ВОДИ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛОНДОН, 10. мая. — Підсекретар для заграничних справ Роналд МекНейл заявив нині в парламенті, що британський воєнний корабель "Гарібелді" дістав приказ відійти до Мурманського побережа, щоби не допустити до дальшого совітського вмішування до британських суден поза три-милевою полосу і ужити сили, коли це буде konieczним, у виконуванию цієї місії.

Підсекретар сказав, що російське уружене судно захопило ще одно англійське рибальське човно "Лорд Астор", як воно ловило рибу 10 миль від Мурманського побережа. Британський представник в Москві дістав інструкцію заложити сильний протест і домагатися освободження заложеного судна.

"ДЕЙЛИ ГЕРАЛД" ПОМІВНУЄ СИТУАЦІЮ З 1914 РОКОМ.

ЛОНДОН, 9. мая. — Робітничий дневник "Дейли Гералд" друкує статтю, підписану своїм дипломатичним кореспондентом, котрий каже, що політика, яка підкинула британську ноту до Росії, є якраз подібна до становища Австрії супроти Сербії в 1914 році. "Ця, — каже автор статті, — є та сама спричинити зірвання зносин, що було причиною війни".

ЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ДОТИЧИТЬ КАНАДУ.

ЛОНДОН, 9. мая. — Погроза британського правительства зірвати англо-російський торговельний договір до десятих днів безпосередно дотичить Канаду. Зносини Канади з Росією є оперні на цій договорі і вони будуть заперестані з його зірванням.

СОВІТСЬКА РОСІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ЯПОНІЇ ЗВОРОТУ ЗАБРАНИХ ШТАРКОМ КОРАБЛІВ.

МОСКВА, 4. мая. — М. Карахан, совітський підсекретар заграничних справ, вислав до Токио ноту, в якій домагається, щоби японське правительство звернуло Совітській Росії п'ять кораблів, з якими утік адмірал Штарк а які знаходяться тепер в Гензані, в Кореї.

Нота значає, що це буде нагодою для Японії показати її добру волю, чи вона дійсно хоче відновити в часті зносини з Росією, як це вона недавно запропонувала.

ФРАНЦУЗИ ЗАСУДИЛИ КРУПА НА 15 ЛІТ ВІЗНИЦІ.

ВЕРДЕН, 8. мая. — Др. Крупа фон Болен, голова фабрик Крупа, зістав нині засуджений воєнним судом на 15 літ в'язниці і на заплачення 100 мільонів марок кари за те, що дня 31. марта у фабриках Крупа прийшло до заворушення, під час котрого французькі жовніри убили 14 німецьких робітників.

Директори фабрик Крупа Гартвіг і Естерлер зістали засуджені на 15 літ в'язниці кожний, директор Брун на 10 літ, а Бауер і Шеффер на 20 літ кожний. Всі вони мають ще заплатити по 100 мільонів марок кари.

Воєнний суд засудив Німця на кару смерті.

ДИССЕЛЬДОРФ, 9. мая. — Французький воєнний суд засудив нині Німця Альберта Шльогеттера на кару смерті. Його оскаржувано о шпіонажу і саботаж.

Один з помічників Шльогеттера, на імя Ганс Садовскі, зістав засуджений на до смертну в'язницю получену з тяжкою працею. П'ятеро інших Німців дістали від 5 до 20 літ в'язниці.

Шльогеттер признався, що поповнив саботаж, однак заявив, що ніколи не робив шкоди пасажирським поїздам.

Засуд 17 залізничників.

Тут щойно довіданося, що французький воєнний суд в Маєн засудив в понеділок 17 німецьких залізничників на в'язницю від трох місяців до 10 років. Троє з них зістали також засуджені на заплачення 100.000 марок кари.

Протест проти засуду Крупа.

БЕРЛІН, 10. мая. — Німецьке правительство вислало ноту до держав, не беручих участі в окупації Рурщини, в якій протестує проти воєнного суду в Вердені, що засудив д-ра Крупа фон Болені і інших Крупових урядників.

Засуд директорів копалень.

ЕССЕН, 4. мая. — Французький воєнний суд засудив двох директорів копалень і фабричних машин в Катенгені на п'ять літ в'язниці і на заплачення 250 мільонів марок кари. Директорів, які називаються Егер і Цельнер, оскаржувано між иншим о те, що вони сиричинили трубування фабричних гудків, коли в фабриці появилася окупаційні війська і влади, чим загрожували життю прибувших властей.

29 Французів погибло, коли потяг вилетів в ріку.

БЕРЛІН, 10. мая. — Сюди доносять, що коло Ст. Гоар вилетів в ріку залізничний потяг, яким управляли Французи, причім згинуло 29 осіб. Французькі власти перервали всяку комунікацію з тою місцевістю, де сталася катастрофа.

Окупація коштує Франції 231 мільонів франків.

ПАРИЖ, 9. мая. — Від часу як французькі війська заняли Ессен 11. січня до 31. мая Франція виділяла на окупацію Рурщини 231 мільонів франків. Такої суми жадає французьке правительство від парламенту 22. мая в формі "рурського кредиту".

ВІСТКА ПРО ЗАМОРДОВАННЯ М. ВОРОВСЬКОГО.

Делеша з Лозанни, датована 10. мая, принесла коротку вістку, що там зістав замордований М. Воровський, совітський торговельний представник в Римі і делегат на лозанську конференцію. Замордовання мали доконати швейцарські фашисти.

В зв'язку з цєю новинкою можна лише згадати іншу делешу з Лозанни, датовану 9. мая, в котрій було сказано, що комітет фашистів в Лозанні заявив, що Воровський мусить бути депортований, так як він оскаржував на конференції швейцарське правительство, що воно поступило несправедливо і сторони, не допустивши російського кур'єра до Швайцарії. Дальше було сказано, що лозанські фашисти є достатньо уружені і все є готове, щоби силою заставити Воровського опустити край, коли він не схоче зробити цього по своїй волі.

Тихон відмовляється зречися священничого чину.

МОСКВА, 9. мая. — Бувший всеросійський патріарх Тихон, коли зістав повідомлений комітетом з митрополитом Петром на чолі, що церковний собор позбавив його священничого чину, — відмовився зняти з себе священні рясні.

ЯК В ПОЛЬЩІ ТРАКТУЮТЬ СОПМОВОГО ПОСЛА?

В газеті "Українське Життя", яка виходить в Луцьку, на Волині, є поміщений докладний опис арештованих польськими властями посла Марка Луцкевича. Там між иншим пишеться, що арештованого Луцкевича відвідали в тюрмі посол Паулюк, редактор "У. Ж." М. Матієнко та сенаторка О. Левчанівська, котрим Луцкевич розказав такі подробиці свого арештовання:

"Поліціянти поведились зі мною в негідний спосіб. Хопивши мене від вагону, поліціянти закрили рота, очевидно, щоби не кричав, при чому стиснули носа, що я не міг дихати і так увесь час тримав, поки не доїхали до в'язниці (на протязі 3 верст). Вже біля в'язниці я зовсім охляв і не міг іти. Поліціянти понесли мене на руках і в тюрменному дворі кинули умисне на брук. Я був одягнений в кожух і тому це не мало для мене можливих гірших наслідків і я стратив тільки притомність. Прийшов я до себе вже в тюрмі й попросив води. Мушу зазначити, що відношення до мене тюрменної адміністрації цілком людське".

Говат таки не буде впущений до Канади.

ОТТАВА, 8. мая. — Оповідено тут нині урядово, що департамент іміграції відкинув апель Александра Говата, експрезидента "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", проти акції інспектора іміграції в МекЕламе Джонсина, Н. Б., який відмовився впустити Говата до Канади.

Правительство Латвії відтїгнуло з Москви свою торговельну місію.

Причина цього поступку не подано.

З повисної суми 97 мільонів франків припадає на війська, а 133 мільонів на цивільні видатки, з чого 5 мільонів на місії а-128 мільонів на залізницю.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Всеукраїнська Конференція К. П. (б.) У.

Дня 4. цвітня н. р. відкрито в Харкові в залі Державної Опері VII. Всеукраїнську Партиїну Конференцію К.П.(б.)У. По промові Петровського вибрано президію з Петровського, Раковського, Фрунзе, Лебідя, Чубаря, Угарова, Новикова, Кремницького, Доброхотова, Майорова, Миколаєнка, Кіркиша, Буздзіліна й Магідова. Почесними головами конференції вибрано Леніна і Троцького.

Саля була переповнена делегатами та гостями. Бурями оплесків витано Троцького, ухвадено привіти Ленінова та Комінтернові. На денному порядку конференції стояли такі справи, як реферат Троцького про завдання 12. Зіду Комуністів, звіт Центр. Комітету К.П.(б.)У., справа організації державної промисловости, національний момент у партиїному і державному будівництві, справа податкової політики а сільське господарство та підсумки і вигоди праці Ком. Спілки Молоді України.

Троцький виголосив на конференції довгий реферат, в якому обговорив загальне політичне становище, справу промислу і торгівлі, справу оборони пролетаріату і національне питання.

Затонський про шкільну справу на Поділлі.

Народний Комісар Освіти У. С.Р.Р. Затонський, який перебував недавно у Вінниці, в розмові з представниками тамошньої преси значив, що по становка шкільної справи на Поділлі викликала дуже гарне враження.

Учительство, на думку Затонського, значно покращало, а кадри червоної професури, які тепер підготовлюються, остаточно усунуть всі ненормальности між педагогами.

Переходячи до оцінки загального становища Поділлі, Затонський констатував зміцнення радянського апарату та об'єднання міського пролетаріату з селом, що де дали зміцнення.

В часі моєї подорожі по Поділлі, сказав Затонський, я переконався, що місцеве населення осуждає анексію Східної Галичини Польщею. Місцеве населення вважає, що однією державою, яка повинна об'єднати все українське населення прикордонних країв, є Українська Соціалістична Радянська Республіка.

Бійка робітників з поліцією.

Минувшого тижня прийшло у Відні до бійки між робітниками а поліцією і реакціонерами на вічу цих послідних. В боротьбі ранено 38 поліцаїв і 40 робітників. Декотрі з них зістали поважно ранені.

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ!

Попадає до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що квартальні збори відділу відбудуться в неділю, 13. мая, о годині 2.30 по полудні в Укр. Робітничім Домі.

Обов'язком кожного члена відділу прийти на ці збори, позаяк є важкі справи до погодження. Заряд.

ТРУДОВИКИ НА ШЛЯХУ УГОДИ З ПОЛЬЩЕЮ.

(Від нашого кореспондента.) ЛЬВІВ, 14. цвітня. — Мимо офіційних заперечень українські трудовики готуються до угоди з Польщею. Дженокі говорив за них з польським правительством. Вів українських поїв на похорон Більського (львівського польського архієпископа).

З трудовицьких кругів подають, що деякі лідери, як Володимир Бачинський і др. Говікович, їздили до Варшави за концесією для парцеляційного товариства "Земля" на колонізацію. Оферували, що 75% землі віддадуть в польські руки а 25% Українцям. Здається, що інтерес діють.

Интереляція в справі Східної Галичини

На сесії В.У.Ц.В.К. селянин Вученко вніс запит, які заходи поробив український радянський уряд в справі улекшення положення працюючих мас Східної Галичини, що найшлися під польським ярмом. На цей запит має відповісти Раковський в найблизших днях.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ В СПРАВІ СХ. ГАЛИЧИНИ.

ВІДЕНЬ, 7. цвітня. — Дружучи протест українського соціалістичного студентства в Чехословаччині проти анексії Сх. Галичини Польщею і проти її ухвали Радою Амбасадорів, центральний орган Комуністичної Партії Франції пише таке:

"Рішення конференції амбасадорів, яка придала Східну Галичину Польщі, це такий великий скандал і такє насильне лінійне замовнення права народів на самоозначення — скандал для так званих оборонців Ерве, Ренодела і Ко., які убили кілька мільонів Французів на війні, що звідусіль підносились сила численних духів протестів. Як і всякі ріжничі Версальського мира, сам Версальський мир і не останнє рішення, не принесе світові мира, тільки війну. Цей мир не дійсний і найблизша будучина розірве його на шматки".

Декотрі американські залізничні компанії одержали від юній шалових робітників домагання підвишки платні о 20 процент.

ТАНЦІ! - ЗАБАВА! - ТАНЦІ!

ЗАХОДОМ СПІЛЬНОГО КОМІТЕТУ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО МАЯ

В ГАЛІ СТАЙМАНА (на розі улиць Ендров і Селаркі)

Величава Забава

Добірна музика під проводом г. Гуцуляка. — Холодні напитки і смачна перекуска.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП: ДЛЯ МУЖЦІН 50 ц. ДЛЯ ЖЕНЩИН 35 ц. (включюч з вортес).

Приходить громадно і запрошуйте з собою своїх знакомих і приятелів.

ДРУГИЙ КОНЦЕРТ В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ!

ЗАХОДОМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13. МАЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

Концерт-Мітінг

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I

Вступне слово	—	—	—
1. Інтернаціонал	—	—	відспіває мішаний хор
2. Дванадцять	—	—	відспіває Д. Бойко
3. Ой за лужком	—	—	відспіває мішаний хор
4. Промова	—	—	—

Часть II

1. Ми дівчочки	—	—	відспіває I група дівчат в супроводі гри на мандолинах
2. Деклямація	—	—	—
3. Де ти бродив моя доле, дусе!	—	—	відспівають А. Гнатів і Г. Баранецька в супроводі гри на піаніно
4. * * *	—	—	відспіває II група дівчат в супроводі гри на мандолинах
5. Циганське шатро, солю	—	—	відограє на піані А. Манцюк
6. Кучерява Катерина	—	—	відспіває мішаний хор
7. Ворожому таборю	—	—	відспівають Марія Біліньська
8. Пряляби я кудельцю	—	—	відспіває мішаний хор
9. Вперед, вперед!	—	—	—

ПРИХОДІТЬ ВСІ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ